

VOLBY 2018

V PRAZE

Pohledem Úmluvy o právech osob se zdravotním
postižením

Programy subjektů kandidujících na
magistrát hlavního města Prahy
pohledem Úmluvy o právech osob se
zdravotním postižením

Quip, 2018

Quip

Obsah

Zaměření analýzy.....	2
Souhrn výsledků	3
Strany se zájmem o posílení práv lidí s postižením i znalostí problematiky	3
Strany se zájmem o pomoc lidem s postižením	3
Strany s okrajovým zájmem o skupinu lidí s postižením	3
Strana bez zájmu o skupinu lidí s postižením.....	4
Strana se zájmem o voliče s postižením.....	4
Vybrané klíčové závazky a jejich přítomnost ve volebních programech.....	5
Článek 8 – Zvyšování povědomí	5
Článek 9 – Přístupnost.....	5
Článek 12 – Rovnost před zákonem	6
Článek 19 – Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti.....	6
Článek 24 – Vzdělávání.....	8
Článek 27 – Práce a zaměstnávání	8
Přehled opatření ve volebních programech kandidujících subjektů.....	9
Pirátská strana	9
ANO	9
Praha sobě.....	9
Spojené síly pro Prahu.....	9
ODS.....	10
ČSSD.....	10
Starostové pro Prahu.....	10
Strana zelených	10
KSČM	10
SPD Tomia Okamury.....	10

Zaměření analýzy

Ratifikací Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (dále jen Úmluva) v roce 2009 se Česká republika přihlásila k povinnosti provést poměrně razantní změny v přístupu k lidem se zdravotním postižením a potažmo k praktickému zajištění pomoci pro ně v oblastech sociálních služeb, spravedlnosti, školství, zaměstnanosti, zdravotnictví, veřejné dopravy atd.

Implementaci Úmluvy je u nás věnována malá pozornost a práva lidí s postižením jsou u nás stále často ignorována. Smyslem tohoto dokumentu je podívat se, jak se s některými stěžejními závazky plynoucími z Úmluvy vypořádaly subjekty kandidující **do zastupitelstva hlavního města Prahy** – největší obce, která současně plní funkci kraje a má proto možnost do značné míry ovlivňovat podmínky pro život lidí s postižením na svém území.

Do kategorie lidí s postižením je pro tento účel začleněna i skupina seniorů, kteří s ohledem na dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav potřebují pomoc a podporu v každodenním životě a kteří v tomto kontextu patří mezi osoby se zdravotním postižením.

Pro analýzu byly vybrány programy následujících deseti uskupení:

Název	Odkaz na program
Piráti	https://praha.pirati.cz/program/
ANO	http://www.anobudelip.cz/file/edee/ke-stazeni/ostatni/udelame-prahu-bohatsi.pdf
Praha sobě	https://www.prahasobe.cz/program/
Spojené síly pro Prahu	http://www.spojenapraha.cz/user/upload/TOP-STAN_program_v1-4_zari4.pdf
ODS	https://fungujicipraha.cz/program
ČSSD	http://praha.cssd.cz/
Starostové pro Prahu	http://proprahu.cz/program/starostove-pro-prahu/
Strana zelených	http://praha.zeleni.cz/wp-content/uploads/sites/32/2018/08/Volebn%C3%AD-program.pdf
KSČM	https://praha.kscm.cz/cs/volby-2018/komunalni-volby-2018
SPD	https://www.spd.cz/uploads/stranky/6/dokumenty/volebni-program-praha.pdf

Závazky plynoucí z Úmluvy, jejichž naplnění je sledováno, jsou popsány v kapitole **Vybrané klíčové závazky**. Popis toho, jak se s vybranými závazky vypořádala jednotlivá uskupení je obsahem kapitoly **Přehled opatření ve volebních programech**. Následující kapitola obsahuje souhrn výsledků analýzy.

Souhrn výsledků

Podle obsahu a zaměření volebních programů na posilování práv lidí se zdravotním postižením lze kandidující subjekty rozdělit do pěti skupin, které jsou popsány dále. Na konci kapitoly je graf vyjadřující kvantitativní pohled na volební programy kandidujících subjektů.

Strany se zájmem o posílení práv lidí s postižením i znalostí problematiky

Do této kategorie spadají dvě uskupení: **Praha sobě** a **Zelení**. Oba programy jsou výrazně komplexnější než programy ostatních stran. Věnují se nejen architektonickým bariérám a dostupnému bydlení, ale také jiným oblastem: Obě strany např. reflektují problémy znevýhodněných lidí v přístupu na otevřený trh práce a zavazují se vytvářet příležitosti ve veřejném sektoru. Strana zelených jako jediná z analyzovaných deseti stran otevřeně podporuje inkluzivní vzdělávání. Praha sobě se zase jako jediná věnuje těžkému postavení lidí s postižením v duševní oblasti a navíc přichází s dvěma opatřeními, která umožní lidem s těžkým postižením žít doma: vytvoření fondu, ze kterého bude možno doplácet náklady na terénní služby, a zavedení koordinace pomoci a podpory. Je zřejmé, že zejména Praha sobě má představu, jak posílit postavení lidí s postižením a naplňování jejich práv.

Oba programy dávají lidem s postižením naději na posílení jejich práv a začlenění do života společnosti.

Strany se zájmem o pomoc lidem s postižením

Také programy uskupení **Spojené síly** a **KSČM** věnují ve svých programech pozornost opatřením zlepšujícím postavení lidí se zdravotním postižením. Obě uskupení reflektují problémy s architektonickými bariérami a nedostupností bydlení. Nadto KSČM vidí problém v obtížné dostupnosti práce pro lidi s postižením a Spojené síly mají v plánu věnovat se zvýšení informovanosti lidí, kteří po těžkém úraze nebo nemoci opouští nemocniční zařízení, a zlepšení situace poskytovatelů sociálních služeb. Ani jedno uskupení nevnímá jako problém to, že lidé s postižením nemají dostatek pomoci a podpory k tomu, aby mohli žít v běžném prostředí a řídit si vlastní život podle svých hodnot.

Programy ukazují, že obě uskupení mají zájem zlepšovat situaci lidí s postižením, ale potřebují se více zorientovat v největších problémech, kterým tato skupina lidí čelí.

Strany s okrajovým zájmem o skupinu lidí s postižením

Všechny velké strany **ANO**, **ČSSD**, **ODS** i **Piráti** potřeby lidí se zdravotním postižením víceméně opomíjí, omezují se na obecné proklamace, opomíjí problém architektonických bariér ve městě. S novinkou přichází jediné Piráti, kteří plánují zavést koordinaci služeb na sociálně-zdravotním pomezí. ODS a ANO chtějí rozvíjet vzdálený dohled nad zdravotním stavem seniorů.

Velké, celostátní strany nevnímají problémy lidí se zdravotním postižením, což je smutné zvláště u ODS a ČSSD, které měly možnost řídit sociální politiku v hlavním městě.

Strana bez zájmu o skupinu lidí s postižením

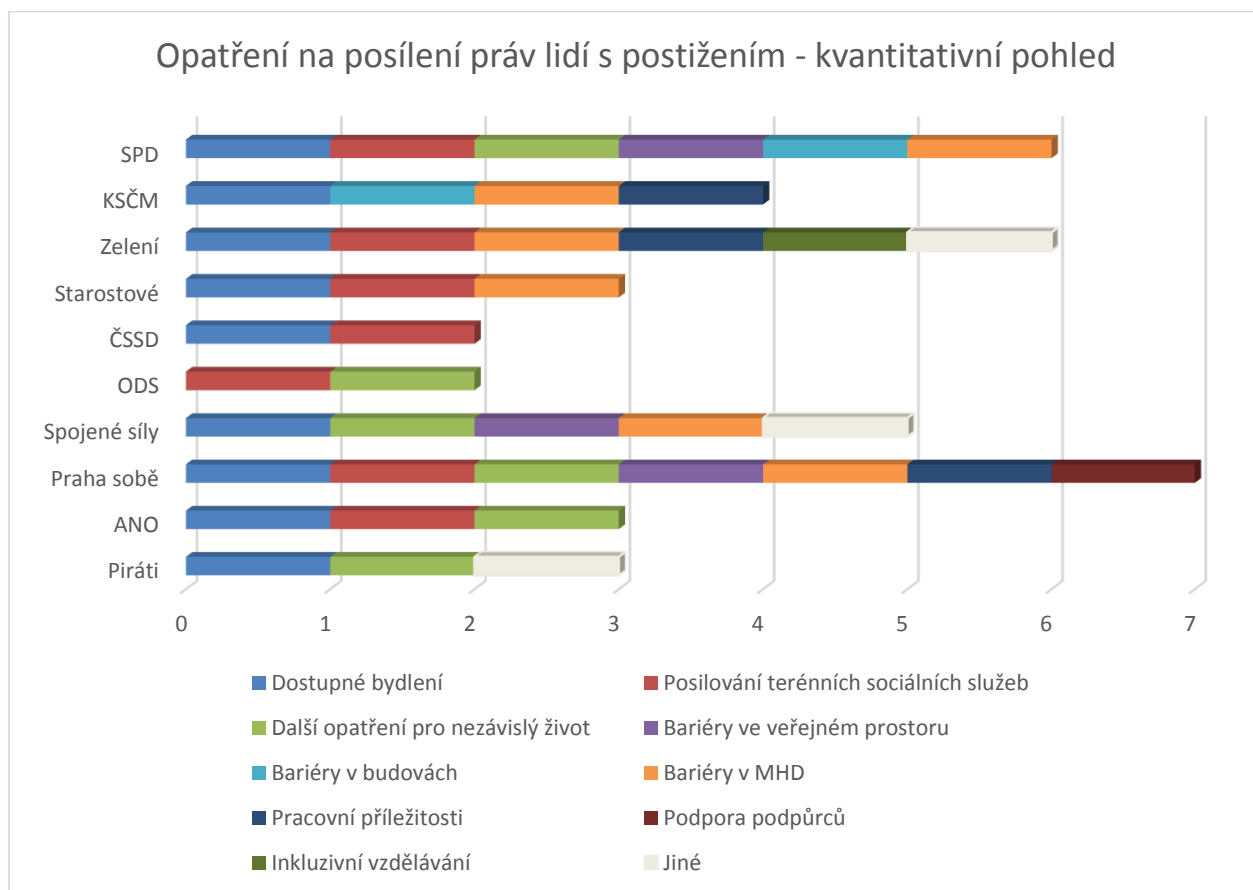
Z pohledu lidí se zdravotním postižením mají nejhorší program **Starostové pro Prahu**, kteří skupinu lidí se zdravotním postižením ani nevnímají a nemají pro ně jediné opatření. Navíc nepovažují ani za problém existenci ubytoven, které plánují rozvíjet. **Program Starostů zcela opomíjí práva lidí s postižením a budí dojem, že je spíš asociální.**

Strana se zájmem o voliče s postižením

Specifickou kategorií tvoří **SPD**. Program této strany obsahuje množství opatření zaměřených na podporu lidí s postižením, takže při kvantitativním pohledu působí dobře. Při podrobnějším a komplexním pohledu je ale zřejmé, že jde o program populistický – láká na opatření, která dobře vypadají, ale skutečné problémy neřeší, jako např. nápad každému příjemci příspěvku na péči věnovat 1.000 Kč. SPD navíc počítá s posilováním tradiční ústavní péče, která pošlapává lidská práva lidí s postižením. Z pohledu méně populárních skupin uživatelů sociálních služeb je program SPD vysloveně represivní: „bezdomovce a narkomany“ SPD vytlačí z obydlených oblastí, kam je bude za asistence policie vyvážet, finanční příspěvek zajistí jen těm, „kteří si svůj osud sami nevybrali“. Jak bude posuzována např. velká skupina lidí s duševním onemocněním, jehož důsledkem je právě bezdomovectví, to v programu nestojí. **V širším pojetí působní sociální program SPD asociálně.**

Následující graf ukazuje **počty oblastí obsažené v programech kandidujících subjektů.**

Vybrané klíčové závazky a jejich přítomnost ve volebních programech

Následující články Úmluvy obsahují závazky stěžejní pro naplňování práv lidí s postižením. Jsou totiž východiskem pro naplňování dalších práv – např. bez možnosti rozhodovat se a právně jednat si nelze svobodně zvolit kde, s kým a jak bude člověk žít. Bez možnosti pohybu po městě má člověk omezené možnosti pracovat a využívat služby pro veřejnost. Bez možnosti žít ve vlastním prostředí je obtížné naplnit právo na rodinný život atd. Hlavní město má díky svému postavení velké možnosti, jak podmínky v těchto oblastech pozitivně ovlivnit.

Článek 8 – Zvyšování povědomí

Úmluva zavazuje smluvní státy ke **zvyšování povědomí o situaci osob se zdravotním postižením a respektování jejich práv a důstojnosti** iniciováním veřejných kampaní, výchovou k vnímavosti k právům osob se zdravotním postižením atd.

Tento závazek je vybrán proto, že při uvažování o tom, proč potřebné systémové změny nezbytné k plnoprávnému začlenění lidí s postižením do života společnosti přichází tak pomalu, se často mluví o nutnosti především změnit postoje společnosti k této skupině obyvatel.

Zvyšování povědomí o situaci a právech lidí s postižením není v analyzovaných programech nijak tematizováno. Některé strany zůstaly zcela nedočteny a bude potřeba vyvinout hodně úsilí, aby problémy alespoň začaly reflektovat.

Článek 9 – Přístupnost

Podmínkou plného zapojení lidí s postižením do běžného života společnosti je přístup k dopravě, bydlení a dalším službám poskytovaným veřejnosti vně i uvnitř budov, jako jsou školy, zdravotnická zařízení, obchody, sportoviště, úřady atd. Předpokladem práce na otevřeném trhu je také možnost dostat se na pracoviště, pohybovat se po ulicích, využívat městský mobiliář atd. Ve volebních programech jsme proto sledovali body týkající se **odstranění bariér**:

- ve veřejné i individuální dopravě
- ve veřejném prostoru
- v bydlení
- v budovách poskytujících služby veřejnosti (např. školy, zdravotnická zařízení, úřady)

Pražané se aktuálně potýkají s finanční nedostupností bydlení, což se zvláště těžce dotýká lidí závislých na invalidních či starobních důchodech. Proto se analýza zaměřuje také na posilování **kapacity finančně dostupného bydlení**.

Možnost pohybovat se po městě, mít možnost sehnat bydlení v domě a bytě bez architektonických bariér, používat veřejnou dopravu nebo běžnou taxi službu je jednou ze základních podmínek nezávislého života, jak to dále specifikuje článek 19 Úmluvy (viz níže).

Odstraňování bariér ve veřejném prostoru a ve veřejných budovách se věnují pouze čtyři z kandidujících uskupení. **Praha sobě** chce veřejný prostor vybavit městským mobiliářem (např. lavičkami) a veřejnými

toaletami, které budou použitelné i pro osoby se zdravotním postižením. **SPD** chce podstatně víc podpořit bezbariérové úpravy městské infrastruktury, budování bezbariérových veřejných toalet a navíc také chce bezbariérové pohotovosti. **Spojené síly pro Prahu** a **KSČM** chtějí bez další specifikace podpořit bezbariérovost ve veřejném prostoru resp. bezbariérový pohyb po celém městě.

Přístupnosti městské hromadné dopravy pro osoby s postižením se věnuje jen šest volebních programů. Minimem je obecné prohlášení podporující přístupnost veřejné dopravy, jak to mají **Praha sobě** a **Starostové**. **Spojené síly pro Prahu** chtějí nadto vyškolit řidiče MHD v manipulaci s vozíky. **Zelení** si dali za úkol odstranit každý rok bariéry z 3 stanic metra, zlepšit přestupy mezi různými druhy veřejné dopravy a zajistit bezbariérové přestupy na nádraží. **SPD** chce zvýšit počet nízkopodlažních tramvají a rozšířit počty parkovacích míst pro osoby s postižením. Vedle toho se SPD zavazuje k rozšíření dopravy speciálně upravenými vozidly, které budou Pražany na vozících za jednotný poplatek přepravovat ode dveří ke dveřím.

Tématu architektonických bariér se vůbec nevěnují programy ODS, ČSSD, ANO a Pirátů.

Článek 12 – Rovnost před zákonem

Jen zdánlivě se tento článek týká pouze resortu spravedlnosti, jehož úkolem je zbavit soudní praxi tradičního pojetí ochrany osob s postižením v duševní oblasti omezováním svéprávnosti. V hlavním městě žije téměř dva a půl tisíce osob s omezenou svéprávností (podle informace Ministerstva vnitra k 31. 12. 2017 to bylo přesně 2.413).

Část lidí s omezenou svéprávností má veřejného opatrovníka, tedy obec. Hlavní město je v některých případech veřejným opatrovníkem a navíc vykonává metodickou a kontrolní činnost vůči městským částem, které vykonávají veřejné opatrovnictví.

Sledovali jsme, zda se v programech objevila **opatření zaměřená na posílení práv lidí, kteří mají omezenou svéprávnost a za které rozhodují jejich opatrovníci** – soukromé osoby nebo obec.

Možnost rozhodovat o svém životě je zásadní pro naplnění práv v dalších oblastech, jakými jsou např. nezávislý způsob života (článek 19 Úmluvy), pracovní uplatnění (článek 27 Úmluvy) ale také péče o zdraví, rodinný život a další.

Ochrana práv nejvíce ohrožené skupiny obyvatel, kteří mají omezenou svéprávnost, se věnuje pouze program Praha sobě: vyškolit opatrovníky a další osoby poskytující podporu při rozhodování a právním jednání.

Článek 19 – Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti

V souladu s Úmluvou mají lidé s postižením právo žít v prostředí, které si sami zvolí tak, jak to dělají ostatní. Nikdo nesmí být nucen žít ve specifických zařízeních určených právě pro osoby s postižením. Smluvní státy musí lidem zajistit dostatek pomoci a podpory v domácím prostředí.

Analýza proto sleduje opatření reagující na nedostatek pružných sociálních služeb poskytovaných v domácnostech, na omezené finanční možnosti lidí pobírajících důchod a další opatření, která lidem umožní zůstat v domácím prostředí navzdory těžkému postižení:

- Finančně dostupné bydlení včetně bezbariérových bytů
- Posílení terénních a ambulantních služeb
- Další opatření podporující setrvání lidí s postižením anebo křehkých seniorů ve vlastním domácím prostředí

Vedle možnosti rozhodovat se a právně jednat patří možnost žít ve vlastním domově se zajištěnou pomocí v každodenním životě ke klíčovým právům každého člověka. V Praze je toto právo upíráno mnoha lidem, kteří žijí v ústavní péči, mnozí dokonce v mimopražských zařízeních, často až v pohraničí.

Potřebu zajistit pro osoby s postižením **bezbariérové bydlení reflektují ve svých programech pouze Piráti, Praha sobě, KSČM, ČSSD a SPD**, přičemž poslední dvě strany chtějí úkol delegovat na developery.

Finančně dostupnému bydlení se nejvíce věnují Praha sobě, Zelení a KSČM. Praha sobě chce vytvořit efektivní a spravedlivý systém pronajímání bytů, přikupovat byty do vlastnictví obce (např. bezbariérové), dát prostor podnikavým Pražanům pro vlastní projekty bytové výstavby a požadovat po developerech podíl dostupných a sociálních bytů. **KSČM** chce vybudovat systém obecního bydlení, byty chce přidělovat na základě zohlednění „sociálního postavení a zdravotní stavu“ žadatelů a chce ukončit přidělování bytů obálkovou metodou, tj. nejvyšší nabídce. **Zelení** chtějí budovat i vykupovat byty do majetku města, stavět a také požadovat podíl dostupného bydlení po developerech. Seniorům chtějí nabízet tzv. ústupové bydlení, aby mohli zůstat v Praze. **SPD** chce městské byty „rozdávat mladým a potřebným“ na základě losování; přičemž seniorům, zdravotně postižením a matkám samoživitelkám plánuje SPD navíc dávat granty na bydlení. **Spojené síly, ANO a Piráti** chtějí skončit s pronajímáním městských bytů lidem, kteří mají dost peněz a městské byty pronajímat přednostně těm, kteří na běžné bydlení nedosáhnou. **ČSSD** chce stavět nové byty a investovat do stávajících. **Starostové** chtějí budovat městské byty ale také ubytovny, které podle jejich názoru nejsou „hanba, ale slušné východisko“, a **ODS dostupné bydlení vůbec neřeší**.

Dostupné bezbariérové bydlení v městských bytech řeší pouze Praha sobě, Piráti a KSČM.

Pokud se týče sociálních služeb a dalších opatření, **ČSSD, Zelení, Starostové a KSČM** neplánují posílit právo na nezávislý život lidí s postižením s ničím, co by přesahovalo dnešní stav. **Piráti** mají v plánu vytvoření městského koordinátora pomoci na sociálně-zdravotním pomezí. **Spojené síly** plánují zavést Zelenou linku, která by měla poskytnout komplexní informace o dávkách a službách lidem odcházejícím po těžké nemoci či úraze z nemocnice. **ANO** a **ODS** plánují podpořit systém vzdáleného monitorování zdravotního stavu seniorů. **SPD** chce každému příjemci příspěvku na péči přidat 1.000 Kč na úhradu „služeb v domácí péči“. **Praha sobě** krom posílení terénních sociálních služeb plánuje ve spolupráci s městskými částmi vytvořit podmínky pro koordinování pomoci a podpory pro obyvatele s postižením a zvláštní pozornost chce věnovat lidem, kteří po těžké nemoci opouští zdravotnické zařízení. Vedle toho chce také vytvořit fond, ze kterého budou čerpat finanční prostředky na péči lidí s těžkým postižením, a chce podpořit vznikající centra duševního zdraví.

Článek 24 – Vzdělávání

Česká republika se ratifikací Úmluvy zavázala dát dětem s postižením rovné příležitosti ke vzdělávání v systému běžných škol, tzv. inkluzivnímu vzdělávání. Hlavní město spoluvytváří podmínky pro vzdělávání dětí na základních školách a přímo ovlivňuje vzdělávání na středních školách, které zřizuje. Analýza sleduje zejména **vůli kandidujících subjektů podpořit vzdělávání dětí s postižením v systému běžných škol a zajistit dětem potřebnou, individualizovanou podporu.**

Kvalitně zajištěné společné vzdělávání dětí s postižením a bez něj je pro děti důležitou zkušeností, ze které budou vycházet jejich postoje v dospělosti.

Začlenění dětí s postižením do hlavního vzdělávacího proudu řeší **pouze Zelení**. Ti chtějí podpořit kvalitní výuku a inkluzi na středních školách a finančně podpořit asistenci a vedení kroužků.

Článek 27 – Práce a zaměstnávání

Úmluva zavazuje státy k odstranění diskriminace v přístupu k práci a v zajištění práce na otevřeném trhu, tedy nikoli v alternativním systému chráněných dílen, do nichž jsou lidé s postižením často paušálně doporučováni.

Ve vybraných volebních programech proto analýza sleduje body zaměřené na otevírání příležitostí k práci na otevřeném trhu, zejména k zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve veřejném sektoru, což je v Úmluvě výslovně zmíněno (bod g).

Zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných osob ve veřejném sektoru řeší ve svých programech pouze **Praha sobě, Zelení a KSČM**.

Přehled opatření ve volebních programech kandidujících subjektů

Kapitola obsahuje přehled opatření, která se v programech jednotlivých kandidujících uskupeních vztahují k naplňování vybraných klíčových práv lidí se zdravotním postižením.

Pirátská strana

Program Pirátů se v podstatě zaměřuje jen na dvě oblasti: **dostupní bydlené** a **koordinaci služeb na sociálně-zdravotním pomezí**. Ostatní témata důležitá pro osoby se zdravotním postižením, jakými jsou např. bezbariérovost městské hromadné dopravy, lepší dostupnost služeb poskytovaných v domácím prostředí, pracovní uplatnění na otevřeném trhu, zcela opomíjí. Užitečný je jejich záměr **posilovat mezigenerační soudržnosti**, čehož ovšem budou dosahovat jen stěží budováním domovů pro seniory, jak se v programu uvádí; ústavní péče totiž z principu vytváří mezi lidmi a generacemi bariéry.

ANO

Hnutí ANO chce **posilovat kapacity terénních a ambulantních služeb** a **vytvořit metropolitní systém vzdáleného dohledu nad zdravotním stavem** seniorů a osob ohrožených zdravotním rizikem. Krom toho chce zkonsolidovat bytový fond a byty poskytnout seniorům. Tím končí podpora nezávislého života a začlenění osob s postižením do běžného prostředí. Dalším opatřením je už jen budování speciálních pobytových služeb – léčeben pro dlouhodobě nemocné a domů s pečovatelskou službou.

Praha sobě

Praha sobě se věnuje **odstraňování bariér ve veřejném prostoru** (městský mobiliář, veřejné toalety) **i v dopravě**. Jejich program je ze zkoumané desítky jediný, který věnuje **pozornost lidem s postižením v duševní oblasti**, když plánuje poskytovat vzdělávání těm, kteří této skupině lidí pomáhají s rozhodováním a právním jednáním. **Podpoří také vznik center duševního zdraví** pro lidi s duševním onemocněním. Praha sobě se v programu věnuje také dostupnému bydlení a explicitně uvádí, že chce získávat bezbariérové byty. Chce **zlepšit dostupnost kvalitních terénních služeb** typu osobní asistence a pečovatelská služba a založit **fond pro občany s těžkým zdravotním postižením**, ze kterého se budou dofinancovávat služby pro tuto skupinu. Praha sobě chce také ve spolupráci s městskými částmi začít s **koordinováním pomoci a podpory** pro lidi s postižením i seniory a věnovat se lidem, kteří se po těžké nemoci či úrazu vrací do domácího prostředí. Lidem dlouhodobě nezaměstnaným chce dávat příležitost pracovat v městských firmách.

Spojené síly pro Prahu

Spojené síly pro Prahu podporují **bezbariérovost ve veřejném prostoru i v MHD**, kde nad rámec plánů jiných stran chtějí také školit řidiče v manipulaci s vozíky. **Obecní byty chtějí pronajímat lidem s nízkými příjmy, explicitně také lidem se zdravotním postižením**. Z jejich programu není jasné, jaký typ sociálních služeb chtějí prioritně podporovat, vzhledem k tomu, že mluví o zařízeních, tak asi nejde o terénní služby, které jdou za člověkem do přirozeného prostředí. Spojené síly chtějí zavést tzv. **Zelenou linku** určenou pro rodiny lidí opouštějících nemocnici po těžké nemoci či úrazu s cílem poskytnout rodinám komplexí informační servis o možnostech pomoci. Sympatické je, že Spojené myslí také na poskytovatele

sociálních služeb a **slibují zvýšit mzdy pracovníků a zavést víceleté financování**. Z konkrétních služeb plánuje rozvoj pouze domovů pro seniory.

ODS

Program ODS je vůči lidem s postižením velmi stručný. Plánuje rozvíjet „**terénní a pečovatelské služby**, chráněné dílny, chráněné bydlení a **tísňovou péči pro osaměle žijící seniory**, domy s pečovatelskou službou a tradiční ústavní péči. Přístupná doprava, veřejný prostor, dostupné či dokonce bezbariérové bydlení se nevyskytuje ani v náznacích.

ČSSD

ČSSD je vůči lidem s postižením podobě stručná jako ODS. **Bezbariérové byty** bude chtít po developerech a chce stavět **nové městské byty s regulovaným nájemným**. Ze sociálních služeb **chce nejvíce podporovat terénní a odlehčovací služby a samozřejmě také ústavní péči**, když domovy pro seniory bude požadovat také po developerech.

Starostové pro Prahu

Starostové chtějí **bezbariérovou MHD**. Plánují budovat **dostupné městské byty** a také nové ubytovny. **Ubytovna podle nich „není hanba, ale slušné východisko, když se zrovna nedaří“**. Pro seniory chtějí **budovat denní stacionáře a terénní péči**. Starostové neznají skupinu „lidé s postižením“.

Strana zelených

Program Zelených je **konkrétní v oblasti odstraňování bariér v městské hromadné dopravě**: např. každoročně odstranit bariéry ve 3 stanicích metra, zpřístupnit nádraží a přestupy. Zelení také stanovili jasné kroky, které je potřeba udělat směrem ke zlepšení **dostupnosti bydlení**. **Pro seniory mají tzv. ústupové bydlení**. Ve svém programu ukazují, že rozumí smyslu **posílení terénních služeb**, které plánují. Zelení jsou **jediní, kdo chtějí podpořit začleňování dětí s postižením do hlavního vzdělávacího proudu** a vědí, jak to konkrétně udělají. Chtějí také, aby **městské firmy a úřady šly příkladem v zaměstnávání lidí se zdravotním postižením**. Zelení se také chtějí zasadit o spolumožování občanů na celopražské úrovni.

KSČM

KSČM se ve svém programu podrobně věnuje **dostupnému bydlení** a reflektuje i specifický **problém, jakým je nedostatek bezbariérových bytů**. Stejně tak vnímá **nutnost odstraňovat bariéry ve veřejné dopravě**. Dále chce rozšiřovat síť sociálních služeb a specificky uvádí různé typy zařízení ústavního typu a chráněné dílny. Plánuje poskytnout lidem se zdravotním postižením **zaměstnání v institucích spravovaných městem**.

SPD Tomia Okamury

SPD se v programu věnuje jak **odstraňování bariér ve veřejném prostoru tak i v dopravě a budovách poskytujících služby veřejnosti**. Plánuje rozšiřovat také **dopravu speciálními auty od dveří ke dveřím**. Požaduje, aby 10 % bytů bylo upravitelných do podoby **bezbariérových bytů**. **Dostupné městské byty** chce rozdávat za přiměřené nájemné. Seniorům a lidem se zdravotním postižením **chce dávat granty na bydlení**. Dále SPD chce dát **1.000 Kč každému příjemci příspěvku na péči** a chce posilovat byty

s ošetrovatelskou službou a **počty terénních ošetrovatelů**. SPD počítá s posilováním tradiční ústavní péče, která pošlapává lidská práva lidí s postižením. Z pohledu méně populárních skupin uživatelů sociálních služeb je program SPD vysloveně represivní: bezdomovce a narkomany SPD vytlačí z obydlených oblastí, kam je bude za asistence policie vyvážet do neobydlených zón, finanční příspěvek SPD zajistí jen těm, „kteří si svůj osud sami nevybrali“ – jak bude posuzována např. velká skupina lidí s duševním onemocněním, jehož důsledkem je právě bezdomovectví, to v programu nestojí. **V širším pojetí působní sociální program SPD asociálně.**

Quip | Karlínské nám. 12, 186 00 Praha 8

Tel.: +420 221 890 434 | info@kvalitavpraxi.cz | www.kvalitavpraxi.cz

Říjen 2018

